

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, ustawy o pracownikach urzędów państwowych oraz ustawy – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Jadwiga Emilewicz, Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Rozwoju</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Płatek, dyrektor Departamentu Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. 22 411 93 84, e-mail: grzegorz.platek@mr.gov.pl Andrzej Guzowski, główny specjalista w Departamencie Doskonalenia Regulacji Gospodarczych, tel. 22 411 93 89, e-mail: andrzej.guzowski@mr.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 24 września 2020 r.</p> <p>Źródło: Inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac RM UD49</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Ponad dwa lata działalności Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców (zwanym dalej „Rzecznikiem”) potwierdzają zasadność powołania tego urzędu. Z roboczych informacji uzyskanych przez Ministerstwo Rozwoju wynika, że przedsiębiorcy z sektora małych i średnich przedsiębiorców (MŚP) zwracają się do niego z wieloma istotnymi problemami, których rozwiązanie wykracza niekiedy poza obecny stan kompetencji Rzecznika. W praktyce funkcjonowania zidentyfikowano trudności natury organizacyjnej, które utrudniają sprawną i efektywną działalność Rzecznika.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Proponowana regulacja obejmuje:

- zmiany w ustawie z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. poz. 648) polegające przede wszystkim na: przeformułowaniu jednego z zadań Rzecznika z „pomoc w organizacji mediacji” na „organizowanie mediacji”; określeniu, że Rzecznik może w przypadku niektórych wniosków (dot. jasno określonych w ustawie prostych, nieskomplikowanych spraw) wyznaczyć organowi, organizacji lub instytucji publicznej termin na dokonanie czynności; nadaniu Rzecznikowi uprawnienia do brania udziału w postępowaniu w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (w niektórych przypadkach);
- zmianę w ustawie z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 537), która zakłada wprowadzenie możliwości ustalania dla pracowników Biura Rzecznika dni wolnych oraz określania przez Rzecznika stanowisk, na których zatrudnieni pracownicy są urzędnikami państwowymi, a także określać wykaz stanowisk objętych aplikacją administracyjną oraz zasad i trybu odbywania tej aplikacji;
- zmianę w ustawie z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2325) – wskazanie przy postępowaniach Rzecznika podobnie do Rzecznika Praw Obywatelskich (RPO) i Rzecznika Praw Dziecka (RPD). Zmiana ma charakter doprecyzowujący i nie wprowadza dodatkowych uprawnień w stosunku do stanu obecnego.

Zmiana polegająca za zastąpieniu istniejącego obecnie w ustawie (jako jednego z zadań Rzecznika) sformułowania „pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej” zwrotem „organizowanie mediacji” wynika z faktu, że to ostatnie zakłada też np. możliwość zachęcania stron do ich podjęcia w ogóle oraz możliwość podejmowania dalej idących kroków, np. poprzez wskazanie proponowanej osoby mediatora. Pozwoli to na wyraźne ugruntowanie kompetencji Rzecznika w tym zakresie, przyznając mu istotną rolę w ramach systemu alternatywnego rozwiązywania sporów na linii przedsiębiorcy — organy administracji publicznej. Powyższe rozwiązanie powinno przyczynić się zatem do zwiększenia dostępności tego sposobu łagodzenia konfliktów.

Rozwiązanie polegające na tym, że Rzecznik może wyznaczać termin dla dokonania przez niektóre organy, organizacje lub instytucje publiczne pewnych czynności (tj.: 1) zapewniania dostępu do akt i dokumentów spraw toczących się, zawieszonych i zakończonych, oraz przekazywania ich odpisów i kopii; 2) udzielania żądanych przez Rzecznika informacji i wyjaśnień; 3) udzielania wyjaśnień dotyczących podstawy faktycznej i prawnej swoich rozstrzygnięć) jest inspirowane uprawnieniem przewidzianym w przepisie art. 17 ust. 2 ustawy o Rzeczniku Praw

Obywatelskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 627). W ocenie projektodawcy, wymienione czynności są w sposób inherentny związane z prowadzonymi przez ww. podmioty sprawami, a ich przeprowadzenie nie powinno być skomplikowane i czasochłonne. Informacje uzyskane przez Rzecznika tą drogą mogą mieć istotny wpływ na sprawność prowadzenia przez niego odpowiednich działań. Tym samym, nowa kompetencja powinna przyczynić się pozytywnie do usprawnienia współpracy organów administracji z Rzecznikiem.

Konieczność wprowadzenia kompetencji Rzecznika polegającej na możliwości brania przez niego udziału w postępowaniach w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (pod pewnymi warunkami) związana jest natomiast ze specyfiką tego typu postępowań – choć uczestniczące w nich strony są sobie równe pod względem formalnym, to w większości przypadków przedsiębiorca znajduje się jednak na słabszej pozycji względem organów rentowych. W praktyce sprawy takie są ponadto swoistym „przedłużeniem” postępowań administracyjnych toczonych przed ww. organami, w których to postępowaniach Rzecznik, już na gruncie obowiązujących przepisów, może uczestniczyć. W konsekwencji, ewentualne uczestnictwo Rzecznika w tego typu postępowaniach cywilnych będzie dodatkowym gwarantem ochrony praw i wolności przedsiębiorców z sektora MŚP.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na charakter projektowanej zmiany odstąpiono od analizy prawno-porównawczej z rozwiązaniami innych krajów.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Rzecznik	1	akt normatywny	Możliwość organizowania mediacji, prawo dostępu nie tylko do akt sprawy zamkniętej, ale także sprawy toczącej się lub zawieszanej, możliwość wyznaczania niektórym organom, organizacjom i instytucjom publicznym terminu na dokonanie określonych w ustawie czynności, możliwość brania udziału w postępowaniu w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (w niektórych przypadkach).
Biuro Rzecznika	1	akt normatywny	Zmiany o charakterze organizacyjnym – umożliwienie ustalania dni wolnych dla pracowników Biura Rzecznika oraz określania stanowisk, na których zatrudnieni pracownicy są urzędnikami państwowymi.
Organy administracji publicznej, organizacje i instytucje publiczne	Trudne do oszacowania		Zobowiązanie do załatwiania niektórych wniosków Rzecznika w wyznaczonym przez niego terminie.
Przedsiębiorcy MŚP	Ok. 99% wszystkich przedsiębiorców w Polsce (spośród ok. 2,8 mln przedsiębiorców wpisanych do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEiDG) + ok. 0,5 mln spółek handlowych)	CEiDG – liczba przedsiębiorców aktywnych i zawieszonych Główny Urząd Statystyczny – Mały rocznik statystyczny	Oddziaływanie pośrednie poprzez zwiększenie efektywnej ochrony praw i interesów przedsiębiorców, realizowanej przez Rzecznika.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Przedmiotowe zmiany były poddane konsultacjom publicznym w marcu-kwietniu 2019 r. w ramach projektu ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia obciążeń regulacyjnych, który został udostępniony w Biuletynie

Informacji Publicznej Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa oraz w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Termin konsultacji publicznych wynosił 21 dni. Projekt został także skierowany do opinii Rady Dialogu Społecznego, związków zawodowych i organizacji pracodawców, jak również Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. W ramach konsultacji publicznych projekt skierowano w szczególności do podmiotów uwzględnionych w wykazie udostępnionym na stronie ówczesnego Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii.

Ze względów technicznych zmiany dotyczące funkcjonowania instytucji Rzecznika zdecydowano się ostatecznie procedować w ramach projektu odrębnej ustawy.

Projekt ten został przedłożony Stałemu Komitetowi Rady Ministrów i rozpatrzony przez Komisję Prawniczą późnym latem i wczesną jesienią 2019 r. Ze względu na zakończenie VIII kadencji Sejmu dalsze prace nad nim zostały jednak wstrzymane. Po wyłonieniu nowego składu Rady Ministrów został on wpisany do Wykazu Prac Legislacyjnych i Programowych Rady Ministrów pod numerem UD49.

W ramach konsultacji publicznych, przewidzianych na okres 21 dni, projekt zostanie skierowany do podmiotów, których wykaz jest dostępny na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/rozwoj/wez-udzial-w-konsultacjach-publicznych-w-ramach-rzadowego-procesu-legislacyjnego>.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											Łącznie (0-10)	
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dochody ogółem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
budżet państwa	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Wydatki ogółem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
budżet państwa	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Saldo ogółem	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
budżet państwa	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
JST	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektu ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków ani zmniejszenia dochodów budżetu państwa oraz nie wpłynie na budżety jednostek samorządu terytorialnego.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich	Projekt będzie miał pozytywny wpływ na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców poprzez zapewnienie efektywnej ochrony ich						

	przedsiębiorstw	<p>praw i interesów, realizowanej przez Rzecznika.</p> <p>Zmiana polegająca za zastąpieniu istniejącego obecnie w ustawie (jako jednego z zadań Rzecznika) sformułowania „pomoc w organizacji mediacji między przedsiębiorcami a organami administracji publicznej” zwrotem „organizowanie mediacji” powinna przyczynić się do zwiększenia dostępności dla przedsiębiorców alternatywnego sposobu rozwiązywania sporów z organami administracji publicznej, i tym samym rozstrzygania ich co do zasady w sposób szybszy i tańszy niż w przypadku drogi sądowej.</p> <p>Nadanie Rzecznikowi kompetencji do uczestnictwa w postępowaniach w sprawach cywilnych z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych (pod pewnymi warunkami) wzmocni <i>de facto</i> słabszą pozycję przedsiębiorców w przypadku sporów prawnych z organami rentowymi.</p> <p>Rozwiązanie polegające na określeniu, że Rzecznik może wyznaczyć dla dokonania przez niektóre organy, organizacje lub instytucje publiczne pewnych czynności powinno wpłynąć pozytywnie na przedsiębiorców poprzez przyspieszenie niektórych etapów rozpatrywania wniosków, które skierowali do Rzecznika.</p>
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu.

Niemierzalne

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
 zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana zmiana nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

Projekt nie będzie oddziaływał na przedmiotowe obszary.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planowane wejście w życie projektowanej zmiany – po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Z uwagi na głównie techniczny charakter projektowanych przepisów, nie przewiduje się oddzielnej ewaluacji efektów nowelizacji ustaw.

Zgodnie z art. 14 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców, Rzecznik przedstawia corocznie, w terminie 90 dni od zakończenia roku kalendarzowego, Prezesowi Rady Ministrów, a także podaje do wiadomości publicznej sprawozdanie ze swojej działalności w poprzednim roku kalendarzowym. Sprawozdanie zawiera w szczególności informacje o podjętych przez Rzecznika czynnościach, a także uwagi o stanie przestrzegania praw przedsiębiorców oraz dostrzeżonych barierach i utrudnieniach w zakresie wykonywania działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.